

תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976 ¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 173 ו-216 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התשל"ל-1970 (להלן - הפקודה), וסעיף 11א לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק), אני מתקין תקנות אלה:

פרק א' - כללי

1. הגדרות

(תיקון התשס"ה)

בתקנות אלה -

"אש גלויה" - להבה, גץ, ניצוץ חשמלי או מקור כלשהו בעל אנרגיה מספקת לגרום להתלקחותם של גזים או נוזלים המאוחסנים במיתקן;

"בעל מיתקן" - כל אחד מאלה:

(1) בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי הענין;

(2) אדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועל העסק;

(3) הבעל הרשום או המחזיק בנכס שבו מצוי העסק;

"מאצרה" - שטח שעליו בנוי מכל או מכלים לנפט והמוקף בדפנות מתאימות למניעת התפשטות הנוזל מחוצה לו;
"גדר" - קיר בנוי או גדר רשת מתכתית חזקה בגובה של 2.5 מטרים לפחות ובה לפחות שני שערים מרוחקים ככל האפשר זה מזה;

"גדר רשת צפופה" - גדר בגובה שלא יפחת מ-1.8 מטר, שחלקה התחתון בגובה 0.6 מטר לפחות עשויה מחומר אטום ובלתי דליק וחלקה העליון עשוי מרשת צפופה או מחומר אטום ובלתי דליק;
"גפ"מ" - גז פחממני מעובה;

"דופן איסוף (bund wall)" - הדופן המקיפה את השטח שעליו בנוי מכל או מכלים לנפט והבנויה בהתאם לדרישות תקנות אלה;

"רשות הרישוי" - כמשמעותה בחוק;

"חוות מכלים" - אתר לאחסנת נפט נוזלי בכמויות העולות על 150 מטר מעוקב (להלן - מ"ק) לרבות מסוף (terminal);

"חוות מכלי גפ"מ" - אתר בו מאוחסן גפ"מ בכמות העולה על 10 ק"ל במכלים ניחים למטרה מסחרית;

"יחידת ניפוק" (dispenser) - מכשיר המשמש לניפוק נפט ממכל האיחסון, בין אם המשאבה מותקנת ביחידת הניפוק ובין בתוך המכל;

"מחסן אספקה מרכזית" - מיתקן הנועד להספקה מרכזית של גפ"מ בלחץ בינוני לבנייני מגורים, לבנייני מלאכה, תעשייה ולמטרות חקלאיות;

"מחסן גפ"מ" - אתר שבו מאוחסנים למטרות מסחריות גפ"מ במכלים ובגלילים אשר תקן ישראלי ת"י 70 (מכלים לגזים פחממניים מעובים) (גזי נפט מסחריים) חל עליהם, וכן כל מחסן לאספקה מרכזית של גפ"מ;

"מחסן פרטי" - אתר שבו מאוחסנים ומשתמשים בנפט נוזלי לצרכי מפעל כמשמעותו בפקודה, בכמות שאישר המפקח הראשי למפעל או לסוג של מפעלים;

"מחסן סיטוני" - אתר שבו מאחסנים נפט סוג ג' בכמות שאינה עולה על 50 מ"ק לשם מכירה לקמעונאים במכליות;

"מכלית" - כלי רכב להובלת מוצרי נפט;

"מכל" - מכל לגפ"מ או מכל לנפט, לפי הענין;

"מכל גפ"מ" - כלי קיבול לגפ"מ המתאים לתקן הישראלי ת"י 158 חלק 1 - מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ): מאגרים, או בהתאם לשיטת בניה מקובלת ושאישר המפקח הראשי;

"מכל נפט" - כלי קיבול לנפט נוזלי המתאים לאחד מהתקנים הישראליים ת"י 4468 חלקים 1 ו-2, מכלי דלק מרותכים מפלדה או ת"י 4571 חלק 1 מכלי דלק תת-קרקעיים בעלי דופן כפולה: ייצור והגנה קתודית, לפי הענין או תקן אחר שאשר מפקח העבודה הראשי;

"מפקח עבודה", "מפקח עבודה אזורי" ו"מפקח העבודה הראשי" - כמשמעותם בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954;

"מיתקן" - חוות מכלים, חוות מכלי גפ"מ, תחנת תדלוק ציבורית, מחסן גפ"מ, תחנת תדלוק פנימית, מחסן פרטי ומחסן סיטוני;

"נפט" - כל נזול או גז פחממני מתלקח, לרבות גפ"מ, גז טבעי וכל חומר מתלקח אחר ששר העבודה הכריז עליו כנפט לענין תקנות אלה, למעט משחות סיכה, שמני סיכה ואספלט;

"נפט נוזלי" - נפט, למעט גפ"מ וגז טבעי;

"נפט סוג א" -

(1) נפט שנקודת ההבזקה שלו אינה עולה על 20 מעלות צלזיוס באחת מן הבדיקות כלהלן:

; 170/59 hip apparatus method (א) abel

; 58-64 tag closed tester method astm d (ב)

(2) נפט גולמי, גפ"מ וגז טבעי;

"נפט סוג ב" - נפט שנקודת ההבזקה שלו עולה על 20 מעלות צלזיוס בבדיקה כאמור בהגדרת נפט סוג א', אך

אינה עולה על 55 מעלות צלזיוס בבדיקת 93-66 pensky martens closed tester method astm d

"נפט סוג ג" - נפט שנקודת ההבזקה שלו עולה על 55 מעלות צלזיוס בבדיקה כאמור בהגדרת "נפט סוג ב";

"נקודת סיכון" - כל אחד מאלה:

(1) פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אוורור וניקוז המורכבים על מכל או צינור;

(2) שסתומים מוברגים או אוגנים למיניהם המורכבים על מכלים או צינורות וכן נקודות אחרות שבהן מתבצע

חיבור או ניתוק של הצינורות;

(3) מדי מפלס גובה, נפח או לחץ המורכבים על מכל או צינור;

(4) משאבות, מדחסי גז ומכלי ניקוז, למעט פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אוורור, מדי גובה, נפח

ולחץ המצוידים בנחיר עוצר של 2 מ"מ, וכן משאבות, מדחסי גז ומכלי ניקוז המהווים חלק ממיתקן מילוי או

פריקה של מכליות וקרנות;

"פתח מכל" - כל פתח או חיבור למכל שדרכם עלולים להימלט אדים לחלל האוויר החופשי, כגון צינור אוורור, צינור

מילוי דלק למכל ופתח מדידה;

"רשת צפופה" - רשת עשויה ברזל מגולבן או מתכת בלתי מחלידה, שבה עובי התיל לפחות 0.6 מ"מ וגודל

החללים אינו עולה על 12 × 12 מ"מ;

"תחנת תדלוק פנימית" - אתר לאחסנת נפט לתדלוק רכב לצריכה עצמית ובכמות שאינה עולה על 100 מ"ק;

"תחנת תדלוק ציבורית" - אתר לאחסנת נפט למכירה לציבור לשם תדלוק רכב או למטרות אחרות, לרבות תחנת

תדלוק פנימית שכמות הנפט המאוחסנת בה עולה על 100 מ"ק.

2. תחולה

(תיקון התשס"ה)

- (א) תקנות אלה לא יחולו על אחסנת נפט במכל או במכלים שקיבולם פחות מ-450 ליטר נפט סוג א' או פחות מ-2,200 ליטר נפט סוג ב' או סוג ג', או פחות מ-2,200 ליטר נפט סוג ב' ו-ג', ובלבד שקיבולם הכולל לא יעלה על הכמויות האמורות.
- (ב) תקנות אלה יחולו על אחסנת נפט בתחנת תדלוק פנימית או ציבורית גם בכמות הפחותה מזו המפורטת בתקנת משנה (א).

3. חובה לקבל רשיון

(תיקון התשס"ה)

- (א) לא תיתן רשות הרישוי רישיון אלא אם כן מפקח עבודה אישר את המיתקן.
- (ב) לא יאחסן אדם נפט אלא במקום שאישר מפקח עבודה.
- (ג) לא ישנה אדם מיתקן אלא באישור מפקח עבודה.

4. בקשת רישיון

(תיקון התשס"ה)

בקשה לרישיון יגיש בעל המיתקן לרשות הרישוי בהתאם להוראות תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000; בתכניות שיצרף יציגו גם כל פרטי המיתקן באופן ברור, לרבות קיבול מכלי הנפט לסוגיו, וכן פירוט קווי מתח ומיתקני חשמל למתח גבוה ועליון, המצויים במרחק של עד 35 מטרים מהמיתקן.

5.

(בוטלה).

6. נקיין המיתקן

כל מיתקן יוחזק במצב נקי, לרבות מעשבי בר.

7. אחסנת חפצים

(תיקון התשס"ה)

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן במיתקן חפצים וסחורות אלא בהתאם לתנאי הרישיון.

8. כלי קיבול מטלטלים

(תיקון התשס"ה)

לא יעורמו כלי קיבול מטלטלים המכילים נפט אחד על גבי השני בגובה העשוי לסכן את חוזקם או את יציבות הערימה; גלילי גפ"מ יאוחסנו במאונך, בין שהם מלאים או ריקים, פרט לגלילים חסרי שסתום בטיחות, שיאוחסנו במאוזן או במאונך.

9. אוורור מבנים

מבנים לאחסנת כלי קיבול מטלטלים המכילים נפט ייבנו מחומר בלתי דליק, מאווררים בפתחי אוורור מפולשים ומרושתים ברשת צפופה קרוב לצפה וקרוב לתקרה.

(תיקון התשס"ה)

(א) לא תיעשה במיתקן עבודה באש גלויה אלא באישור מוקדם ובכתב לכך מאת אדם האחראי להפעלת המיתקן ולאחר שנגקטו אמצעי בטיחות נאותים למניעת דליקה.

(ב) לא יעשן אדם במיתקן אלא במקומות שקבע מראש לכך האחראי להפעלת המיתקן; במקום שנקבע כאמור יוצב שלט נראה לעין.

(ג) ציוד חשמלי בחוות גפ"מ ובמחסן גפ"מ הנמצא בשטח פתוח בתחום 15 מטר מנקודת סיכון יהיה מוגן נגד התפוצצות (explosion proof) לפי הוראות ת"י 60079 ציוד חשמלי לשימוש באטמוספירת נפיצות של גזים: דרישות כלליות (להלן - ת"י 60079).

(ד) בשטח פתוח של מיתקן, בתחום 15 מטרים ממכלים, מאבזרים המותקנים על צינורות, וכן מיחידות ניפוק ומערכות ניקוז לנפט סוג א', יהיה ציוד חשמלי מוגן נגד התפוצצות (explosion proof) בהתאם לת"י 60079 או בעל בטיחות עצמותית (intrinsically safe); הוראה זו תחול על תחנת תדלוק ציבורית או פנימית לגבי יחידות הניפוק והמשאבות; ואולם הדרישה לקיום ציוד מוגן התפוצצות או בעל בטיחות עצמותית בתוך וסביב יחידות הניפוק, בתחנת תדלוק ציבורית ובתחנת תדלוק פנימית, חלה במרחק של 6 מטרים מהיחידה, לגבי נפט סוג א', ו-1.5 מטרים לגבי נפט סוג ב' ו-ג' ועד גובה החלל שבו נמצאת המשאבה או יחידת המניה, ובלבד שגובה זה לא יפחת מ-1.5 מטרים.

(ה) בכל מיתקן ייקבעו ציוד, מכשירים ואבזרים ויוחזקו חומרים מתאימים למניעת אש ולכיבוי אש, לפי דרישת רשות הכבאות; הציוד, המכשירים, האבזרים והחומרים כאמור, יוחזקו במצב תקין ומוכנים לשימוש בכל עת; עובדי המיתקן יודרכו בהפעלת האמצעים האמורים.

11. מינוי אחראי

(תיקון התשס"ה)

בחוות מכלים ובחוות מכלי גפ"מ ימונה אדם אחראי להפעלתם; שמו ומענו וכן מספר הטלפון שבו ניתן להשיגו יצוינו על שלט שיוצב במקום נראה לעין.

12. כניסה למכלים

לא יכנס אדם ולא ירשה לאחר להיכנס למכל, אלא לאחר נקיטת כל אמצעי הבטיחות הדרושים ולאחר קבלת אישור בכתב מאת בעלי המיתקן או מי שהוסמך לכך.

13. הארקות

(תיקון התשס"ה)

בחוות מכלים ובחוות מכלי גפ"מ -

- (1) המכלים ומערכת הצינורות המשמשת למילוי רכב ולמילוי כלי קיבול אחרים יהיו מוארקים; ההארקה תבוצע בהתאם למפרט בתקן אמריקאי 77 NFPA או תקן מתאים אחר שיאשר מפקח העבודה הראשי מראש.
- (2) בטרם ממלאים או מרוקנים כלי קיבול או תובלה לנפט יחוברו אלה באמצעות מוליך אל המכל או המכלים, כך שתיווצר השוואה פוטנציאלית חשמלית ביניהם.

13א. מרחקים מקווי חשמל

(תיקון התשמ"א)

(א) המרחק האפקי ממרכז קו מתח נמוך עד 1,000 וולט בעל תילים לא מבודדים לפתח מכל וליחידת ניפוק יהיה 5 מטר לפחות.

(ב) המרחק האפקי ממרכז קו מתח גבוה עד 33 ק"ו עם תילים לא מבודדים לפתח מכל או ליחידת ניפוק יהיה 9 מטר לפחות בשטח בין עירוני ו-8 מטר לפחות בשטח עירוני.

(ג) המרחק האפקי בין התיל החיצוני של קו מתח גבוה מעל ל-33 ק"ו יהיה -

(1) לגבול המיתקן - 10 מטר לפחות;

(2) לפתח מכל, ליחידת ניפוק לנפט סוג א' ולגפ"מ - 25 מטר לפחות;

(3) לפתח מכל, ליחידת ניפוק לנפט סוג ב' או ג' - 15 מטר לפחות.

(ד) בחוות מכלים ובחוות גפ"מ כל קו מתח חשמלי עילי אשר יכול לשחרר מספיק אנרגיה להדלקת תערובת נפיצה על-ידי ניתוק, קצר או הארקה יגמר מחוץ לאזור המכלים ומחוץ למערכת הניקוז של נפט סוג א'.

13. סטיות ממרחקים

(תיקון התשמ"א)

המפקח הראשי רשאי לקבוע סטיות מן המרחקים שנקבעו בתקנה 13א ובתנאים שיקבע בכל מקרה ומקרה, אם המרחק מפתחי מכל או מיחידת ניפוק לעמודי החשמל מצדיק זאת לדעתו; אם המרחק בין עמודי החשמל קטן מן המקובל, אם קיימת הגנה מתחת לתילים המונעת נגיעתם במיתקנים או באדמה או אם המיתקן הוא בשטח עירוני.

14. מקלטים

אדם הבונה מקלט יקפיד שנפט ואדי נפט לא יצטברו בו.

פרק ב' - חוות מכלים

15. כמויות מותרות

(תיקון התשס"ה)

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן נפט בחוות מכלים בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.

16. גידור

חוות מכלים תגודר בגדר.

16א. איסורים ושילוט בחוות מכלים

(תיקון התשס"ה)

בחוות מכלים -

(1) לא יעשן אדם ולא ישתמש בטלפון נייד או במכשיר קשר שאינו עומד בדרישות תקנה 10(ג) ו-(ד), למעט במבנה המצוי בתוכה;

(2) יותקן שלט אזהרה בנוסח "אין לעשן ואין להשתמש בטלפון נייד או מכשיר קשר שאינו מוגן התפוצצות למעט במבנה" או בנוסח דומה שבו הסבר באמצעים גרפיים.

(בוטלה).

18. אסור הכנסת גפרורים ומציתים

לא יכניס אדם לחוות מכלים גפרורים ומציתים אלא בהסכמת האחראי להפעלתה.

19. אחסנת נפט סוג א'

נפט סוג א' יוחסן במכלים בעלי גגות צפים, או במכלים בעלי סידורים נאותים מיוחדים שאישר מראש המפקח הראשי.

20. מרחקים בין מכלים על-קרקעיים

המרחק בין דפנות שני מכלים על-קרקעיים סמוכים יהיה כלהלן:

(1) כאשר אחד מהם מכיל נפט סוג א' או סוג ב' - לא פחות ממצצית צירוף הקטרים של המכלים, ולא פחות

מ-6 מטר;

(2) כאשר שני המכלים מכילים נפט סוג ג' - לא פחות מ-6 מטר.

21. מרחקים בין מכלים לגדר

המרחק בין דופן מכל על-קרקעי ובין גדר חוות מכלים יהיה כלהלן:

(1) למכל לנפט סוג א' או סוג ב' - לא פחות מ-15 מטר;

(2) למכל נפט סוג ג' - לא פחות מ-6 מטר.

22. מאצרה

(תיקון התשס"ה)

(א) מכלים על-קרקעיים יותקנו במאצרות.

(ב) הקיבולת של מאצרה למכלים לנפט סוג א' או סוג ב' תהיה שווה לפחות לקיבולת הכוללת של המכלים שבתוכה.

(ג) הקיבולת של מאצרה למכלים לנפט סוג ג' תהיה לפחות 110% מהקיבולת של המכל הגדול שבתוכה.

(ד) דופן מאצרה תהיה -

(1) בגובה הדרוש ליצירת הקיבולת כאמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג);

(2) אטומה למעבר נפט;

(3) מסוגלת לעמוד בפני הלחץ ההידרוסטטי של עמוד מים במלוא גובהה מצדה האחד;

(4) בנויה מאדמה, בטון או חומר בעל תכונות דומות לשלה.

(ה) המרחק מדופן מכל נפט אל דופן המאצרה לא יעלה על 30 מטר במאצרה המכילה מכל אחד, ועל 15 מטר במאצרה

המכילה יותר ממכל אחד.

(ו) לא תיבנה מאצרה משותפת למספר מכלי נפט אלא אם מתקיימים אלה:

(1) קיבולת המכל הגדול ביותר שבתוכה אינו עולה על 3,000 מ"ק;

(2) סך הכל של קיבולת מכלי הנפט שבתוכה אינו עולה על 6,000 מ"ק;

(3) מספר מכלי הנפט מסוג א' או ב' אינו עולה על ארבעה.

23. ניקוז מאצרה

(תיקון התשס"ה)

- (א) לכל מאצרה תהיה מערכת ניקוז מצויידת במגופים הניתנים להפעלה בנוחות.
(ב) הניקוז במאצרה יהיה כלפי חוץ וללא מעבר דרך שכנתה.
(ג) מערכת הניקוז תיאסוף למפריד נפט נאות אשר ימנע יציאת הנפט אל מחוץ לשטח החווה.

24. דרכים לרכב כיבוי אש

(תיקון התשס"ה)

- חוות מכלים תוקף לאורך הגדרות מבפנים בדרך למעבר רכב כיבוי אש, וכן דרכי גישה ומעבר אחרים, אשר -
(1) רוחבם לא יקטן מ-3.0 מטר;
(2) חוזקם יתאים למעבר בכל עונות השנה לרכב הנעה ב-4 גלגלים בעל משקל של לפחות 27 טון;
(3) יאפשרו לרכב להתקרב לדופן מכל נפט עד למרחק של 30 מטר ממנו;
(4) יהיו בהם מפרצי עקיפה לרכב חונה לפחות כל 100 מטר, וכן אפשרות סיבוב הרכב בקצה של דרך ללא מוצא.

25. סטיות מרחקים וקיבולת

(תיקון התשס"ה)

המפקח הראשי רשאי לאשר מרחקים קטנים מאלה שנקבעו בתקנות 20 ו-21 והוא רשאי להתיר סטייה מהקיבולת האמורה בתקנה 22(ו) ומהוראת תקנה 23(ב) אם לאחר התייעצות עם רשות הכבאות בכל האמור במניעת אש וכיבוי אש הנסיבות מצדיקות זאת לדעתו.

פרק ג' - חוות מכלי גפ"מ

26. כמויות מותרות

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן גפ"מ בחוות מכלי גפ"מ בכמות העולה על זו שאישר המפקח הראשי, או שהסכים לה שר הבטחון או מי שהסמיך לכך או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהם קבעו.

27. גידור

חוות מכלי גפ"מ תגודר בגדר.

28. אמצעי כיבוי אש

בכל חוות מכלי גפ"מ -

- (א) ייקבעו ציוד, מכשירים ואבזרים ויוחזקו חומרים מתאימים לכיבוי אש בהתאם לדדישת רשות הכבאות; אלה יקויימו במצב תקין וראוי לשימוש בכל עת.
(ב) עובדי החווה יודרכו בהפעלת אמצעים אלה.

29. אחסנת גפ"מ

- (א) גפ"מ בחוות גפ"מ יוחסן במכלים קבועים, המחוברים בצנרת למערכת פריקה או מילוי.
(ב) השטחים שמתחת למכלי גפ"מ על-קרקעיים יוכשרו בצורה אשר תבטיח, במקרה של נזילה ניקוז מהיר של גפ"מ נזלי, אל אתר מרחוק 10 מטר לפחות מכל מכל גפ"מ אחר; קיבולת האתר לניקוז הגפ"מ הנוזלי יהיה שווה ל-50% לפחות מקיבולת המכל הגדול ביותר המתנקז מאליו.

(ג) הגפ"מ במכלים מקוררים יאוחסן בהתאם להוראות המפקח הראשי.

30. מרחקים בין מכלים

- (א) המרחק בין דפנות מכלי גפ"מ אופקיים על-קרקעיים סמוכים יהיה לא פחות מ-150 ס"מ.
- (ב) המרחק בין דפנות מכלי גפ"מ כדוריים על-קרקעיים סמוכים יהיה לא פחות מקוטר המכל הגדול שביניהם.
- (ג) המרחק בין דופן מכל לבין נקודת מילוי או פריקה של מכלית או קרון גפ"מ, או לקצה משטח מילוי או איחסון לגילי גפ"מ ניידים יהיה לא פחות מ-10 מטר.
- (ד) המרחק בין מכל גפ"מ לבין מכלים לאחסנת מוצרי נפט מסוג ב' או ג' יהיה לא פחות מ-15 מטר.

31. מרחקים בין מכלים לגדר, למבנה וכו'

(תיקון התשמ"א)

- (א) המרחק בין דופן מכל גפ"מ על-קרקעי נייח לגדר, למשרד, למחסן, לבית מלאכה וכיוצא באלה יהיה לא פחות מ-20 מטר.
- (ב) המרחק בין נקודת סיכון לגדר, למשרד, למחסן, לבית מלאכה וכיוצא באלה יהיה לא פחות מ-20 מטר.
- (ג) לענין תקנת משנה (ב), "נקודות סיכון" הן נקודות סיכון המפורטות להלן:
- (1) פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אורור וניקוז המורכבים על מכל או צנרת;
 - (2) שסתומים מתוברגים או מאוגנים למיניהם המורכבים על מכלים או צנרת;
 - (3) מדי מפלס גובה, נפח או לחץ המורכבים על מכל או צנרת;
 - (4) משאבות, מדחסי גז ומכלי ניקוז,

למעט פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אורור, מדי גובה, נפח ולחץ המצויידים בנחיר עוצר של 2 מ"מ, וכן נקודות כאמור המהוות חלק ממיתקן מילוי או פריקה של מכליות וקרונות.

32. מניעת נזילה

בחוות מכלי גפ"מ יינקטו אמצעים יעילים להנחת דעתו של המפקח הראשי למניעת נזילת הגפ"מ מחוץ לחווה.

33. דרכים לרכב כיבוי אש

חוות מכלי גפ"מ תצויד בדרכים ודרכי גישה ומעבר, כאמור בתקנה 24.

34. סטיות מרחקים

המפקח הראשי רשאי לקבוע מרחקים קטנים מאלה הקבועים בתקנות 30 ו-31 אם לדעתו הנסיבות מצדיקות זאת.

פרק ד' - תחנות תדלוק ציבוריות

א. 34. תדלוק בגפ"מ

(תיקון התשס"ה)

- (א) בתחנת תדלוק ציבורית שבה מתבצע תדלוק בגפ"מ יקוימו, לגבי המיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ, דרישות תקן ת"י 5512 מיתקנים לתדלוק רכב בגז פחממני מעובה (גפ"מ) במהדורה המעודכנת (להלן - ת"י 5512).
- (ב) הוראות תקנות 35 עד 47 לא יחולו על מיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ.

35. כמויות מותרות

(תיקון התשס"ה)

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן נפט בתחנת תדלוק ציבורית בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.

36. הטמנת מכלים וכיסוים

(תיקון התשס"ה)

לא יאוחסן נפט אלא במכלים תת-קרקעיים - שמתקיימים בהם שניים אלה:

- (1) הם כוסו בשכבת אדמה בעובי של 0.6 מטר לפחות, או הוטמנו כאמור בתקנה 38; אולם אם אין זה מעשי להטמין מכלים בתוך הקרקע רשאי המפקח הראשי להתיר לכסות את המכל בשכבת אדמה בעובי של 0.6 מטר לפחות ושוליה יעובדו בשיפוע או בקירות מגן כך שתימנע חשיפת המכל מפאת גשמים ורוחות;
- (2) המרחק בין שני מכלי נפט סמוכים וכן המרחק בין מכל לגבול המגרש יהיה לא פחות מ-0.5 מטר.

37. הגנת מכלים תת-קרקעיים

(תיקון התשס"ה)

לא יוחסן נפט אלא במכלים שהוטמנו מחוץ למסלולי תנועת רכב והשטח שמעליהם מוגן מפני עליית רכב באחד מאלה:

- (1) אבני שפה בגובה 0.15 מטר לפחות מסביב השטח בו טמונים המכלים;
- (2) עמודי מגן מצינורות ברזל בקוטר שלא יפחת מ-3", בגובה שלא יפחת מ-0.9 מטר מעל לקרקע ובמרחקים שאינם עולים על 1.5 מטרים זה מזה;
- (3) גדר או מעקה שהם בגובה של לא פחות מ-0.9 מ'.

38. הטמנת מכל מתחת למסלול רכב

(תיקון התשס"ה)

מקום שאין זה מעשי למלא אחר הוראות תקנה 37, מותר להטמין בתחנת תדלוק ציבורית מכל או חלק ממנו מתחת למסלול רכב או במקום שמעליו עלול לנוע רכב או מתחת לתוואי של יחידת ניפוק או כל תוואי אחר, אם מתקיימים כל אלה:

- (1) מעל המכל שכבת אדמה בעובי 0.4 מטר לפחות ומעליה הוצב משטח בטון מזוין שממדיו בולטים באופן אופקי 1 מטר לפחות מעבר לקצות המכל; בבטון המזוין יתקיימו דרישות ת"י 466: חוקת הבטון ות"י 412: עומסים במבנים - עומסים אופייניים, טבלה 12 סוג כלי רכב (3);
- (2) כוות איש (manhole) במשטח בטון תכוסה במכסה בעל חוזק שווה למשטח בטון.

39. מרחקים מפתחי מכל לדרכים ומבנים

(תיקון התשס"ה)

פתח מכל נפט יהיה מרוחק בהתאם לסוג הנפט המאוחסן בו כלהלן:

נפט

נפט סוג א' סוג ב'

א' ב' או

ג'

במטרים

0.5	4.5	(1) ממדרכה לרשות הציבור
		(2) ממדרכה לרשות הציבור
		אם יש הפרדה על-ידי רשת
0.5	1.5	צפופה המשתרעת 1 מטר לפחות משני צדי הפתח
0.5	1.5	(3) ממדרכה פנימית
		(4) מגבול המגרש שאינו
0.5	1.5	לאורך מדרכה או לאורך דרך לרשות הציבור
		(5) מגבול המגרש שאינו לאורך מדרכה או לאורך דרך לרשות הציבור
0.5	0.5	אם יש הפרדה בגדר רשת צפופה כמפורט בפסקה (2)
		(6) מפתח
0.5	1.5	מבנה בו אין אש גלויה
		(7) מפתח כניסה למזנון, מסעדה,
0.5	4.5	מטבח ומכל מבנה בו קיימת אש גלויה

		(8) מפתח כאמור
		בפיסקה (7) אם יש הפרדה בגדר רשת צפופה
0.5	1.5	המשתרעת 1 מטר לפחות לשני צדי מעבר פתח המבנה וקו 1 מטר מעבר לפתח המכל
1.5	4.5	(9) ממבנים הנמצאים על מגרש גובל (10) ממבנים הנמצאים על מגרש גובל אם יש הפרדה על-ידי רשת צפופה
0.5	1.5	המשתרעת 1 מטר לפחות מעבר לשני צדי פתח המכל
1.5	4.5	(11) מגנרטור חשמלי (12) מבריכות ביוב של רשת הביוב הציבורית

40. מרחקים ממכל תת-קרקעי למבנה

(תיקון התשס"ה)

(א) המרחק מקצה מכל תת-קרקעי עד לקיר מבנה שאין בו אש גלויה יהיה 0.5 מטר לפחות.

(ב) המרחק מקצה מכל תת-קרקעי עד לקיר החיצוני של מרתף יהיה לא פחות מ-1 מטר; אולם מותר להקטינו עד ל-0.5 מטר אם מתקיים אחד מאלה:

- (1) פני המפלס העליון של המכל יהיה מתחת לריצפת המרתף הנמוך ביותר;
- (2) המכל יכיל נפט סוג ג';
- (3) המכל יוטמן בבריכה מביטון אטום לנפט המאוחסן במכל;
- (4) המכל הוא מכל משני.

41. רישוי עבודת ריתוך

לא תבוצע בשטח תחנת תדלוק ציבורית עבודת ריתוך אלא אם קיבל מנהל התחנה אישור לכך מאת מפקח העבודה האזורי.

42. השוואת פוטנציאל חשמלי

(תיקון התשס"ה)

לא ימלא אדם מכל ולא ירשה למלא מכל בנפט בטרם הושווה הפוטנציאל החשמלי בין המכל למכלית שממנה פורקים.

42. איסורים בתחנת תדלוק ציבורית

(תיקון התשס"ה)

בתחנת תדלוק ציבורית -

- (1) לא ישתמש אדם מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר ולא יעשן;
- (2) נהג חייב לדומם את מנוע הרכב בעת התדלוק;
- (3) אדם לא יתדלק רכב אלא לאחר שוידא שמנוע הרכב הודמם;
- (4) בעל המיתקן יתקין שלט אזהרה אחד לפחות בשפות עברית וערבית בנוסח "אין להשתמש מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר; אין לעשן בשטח התחנה וחובה לדומם את מנוע הרכב בעת התדלוק" או בנוסח דומה שבו הסבר באמצעים גרפיים; השלט יותקן במקום בולט לעין ולא יוסתר, וגודלו יהיה לא פחות מ-40 ס"מ עד 50 ס"מ.

43. אזור מכלים

(תיקון התשס"ה)

מכל נפט יצוייד בצינור אזור שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) קטרו לא פחות מ-1½";
- (2) פתחו העליון מוטה כלפי מטה ומצוייד ברשת מתכתית שממדי נקביה לא יעלו על 3×3 מ"מ או בבולם להבות נאות;
- (3) גובה פתחו העליון יהיה 3.5 מטרים לפחות מעל לפני הקרקע שבסביבתו ובמרחק של 1.5 מטרים לפחות מחלונות ומפתחי מבנים אחרים;
- (4) יותקן כך שברדיוס של 2.5 מטרים מהקו האנכי של קצהו העליון לא תהיה כניסה למרתף או למבנה תת-קרקעי אחר.

44. מרחקים מיחידת ניפוק לדרכים ומבנים

(תיקון התשס"ה)

(א) דופן יחידת ניפוק יהיה מרוחק בהתאם לסוג הנפט המוחסן בו כאמור להלן:

נפט		
סוג	נפט סוג	
ב'	א'	
או ג'		
	במטרים	
	(1) מפתח	
1	3.5	מכל לנפט סוג א'
		(2) מפתח
0.5	3.5	מכל לנפט סוג ב' או ג'
1.5	4.5	(3) ממדרכה לרשות הציבור
		(4) ממדרכה לרשות הציבור המופרדת מיחידת הניפוק בגדר רשת צפופה המשתרעת לפחות -
		(1) 4.5 מטרים לכל צד של יחידת ניפוק לנפט סוג א'
-	1	(2) 1.5 מטרים לכל צד של יחידת ניפוק לנפט סוג ב' או ג'
0.5	-	(5) מגבול

		מגרש
		בלתי
		מגודר
0.5	1.5	שאינו
		לאורך
		מדרכה או
		דרך לרשות
		הציבור
		(6) מגבול
		מגרש
		כאמור
		בפיסקה
		(5) אם יש
		הפרדה
0.5	0.5	בגדר רשת
		צפופה
		לפחות ל-
		1.5 מטרים
		מכל צד של
		יחידת
		הניפוק
		(7) מפתח
0.5	0.5	מבנה שאין
		בו אש
		גלויה
		(8) מפתח
0.5	1	משרד
		ומחסן
		שמנים
		(9) מפתח
		מסעדה,
		מזנון, בתי-
1	4.5	שימוש או
		מפתח
		מבנה אחר
		בו קיימת
		אש גלויה
		(10)
		מפתח

כאמור		
בפיסקה		
(9) אם		
קיימת		
הפרדה		
בגדר רשת	0.5	1.5
צפופה		
המשתרעת		
לפחות 1.5		
מטרים		
משני צדי		
יחידת		
הניפוק		
(11)		
מפתח		
מקלט או	1	4.5
מרתף		

(ב) לענין תקנת משנה (א) -

"מרתף" - כל מבנה אשר מפלס רצפתו נמוך ממפלס המשטח אשר מסביב ליחידת הניפוק;
"פתח" - כל פתח אשר שפתו התחתונה פחות מ-0.6 מטר מפני הקרקע הסמוכה לו.

45. חניונים מקורים

- (א) לא תותקן יחידת ניפוק בחניון מקורה אלא בהיתר מאת המפקח הראשי ובכפוף לתנאים שקבע.
- (ב) לא יתיר המפקח הראשי התקנת יחידת ניפוק בחניון מקורה אלא אם קיים אוורור טבעי מספיק לפיזור אדי הנפט, ובהעדר אוורור טבעי מספיק - מותקן אוורור מלאכותי נאות.
- (ג) לא יתיר המפקח הראשי התקנת יחידת ניפוק לנפט סוג א' במקום שמפלסו נמוך ממפלס דרך הגישה אל יחידת הניפוק.

46.

(בוטלה).

47. סטיות מרחקים

(תיקון התשמ"א)

המפקח הראשי רשאי לקבוע -

(1) מרחקים קטנים מן האמור בתקנות 36, 39 ו-44, אם לדעתו הנסיבות מצדיקות זאת;

(2) (בוטלה).

48-

.50

(בוטלו).

.א50

(בוטלה).

51-

גידור

.52

(תיקון התשס"ה)

(בוטלו).

53. מחסן אספקה מרכזית של גפ"מ

(תיקון התשס"ה)

מחסן אספקה מרכזית יותקן בהתאם לתקן ישראלי ת"י 158 חלק 1: מיתקנים לגזים פחמימניים (גפ"מ): מאגרים, פרקים א', ב', ד' ו-ה'.

.א53

(בוטלה).

.1א53

(בוטלה)

.ב53

(בוטלה).

54-

.55

(בוטלו)

.א55

(בוטלה).

(תיקון התשס"ה)

- (א) בתחנת תדלוק פנימית שבה מתבצע תדלוק בגפ"מ יקוימו, לגבי המיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ, דרישות תקן ת"י 5512.
(ב) הוראות תקנות 56 עד 65 לא יחולו על מיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ.

56. **כמויות מותרות**

(תיקון התשס"ה)

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן נפט בתחנת תדלוק פנימית בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.

57. **אחסנת נפט סוג א'**

נפט סוג א' יוחסן במכלים תת-קרקעיים בלבד.

58. **אחסנת נפט סוג ב' או ג'**

(תיקון התשס"ה)

נפט סוג ב' או סוג ג' יוחסן במכל תת-קרקעי, או במכל על-קרקעי בהתאם לתקנה 60.

59. **הטמנת מכלים, כיסויים והגנתם**

מכלים תת-קרקעיים יותקנו, יוטמנו, יכוסו ויוגנו בהתאם לתקנות 36, 37 ו-38.

60. **אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' במכל על-קרקעי**

(תיקון התשס"ה)

אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' במכל על-קרקעי מותרת בתנאים שלהלן:

- (1) המכלים מותקנים במאצרה שקיבולה עולה ב-10% לפחות על קיבול המכל הגדול שבה;
- (2) למאצרה פתחי ניקוז המצוידים במגופים נאותים הניתנים להפעלה מבחוץ;
- (3) המרחק בין דופן מכל לדופן המאצרה יהיה 0.5 מטר לפחות במכל שקיבולו אינו עולה על 30 מ"ק ו-2 מטרים לפחות במכל שקיבולו עולה על 30 מ"ק או שהקיבול הכולל במאצרה עולה על 150 מ"ק;
- (4) המרחק בין דפנות שני מכלים סמוכים לא יפחת ממחצית צירוף הקטרים של המכלים, ובלבד שלא יפחת ממטר אחד;
- (5) המרחק בין דופן מכל לגבול המגרש או לקיר של מבנה יהיה כקוטר המכל, לפחות, ובלבד שלא יפחת מ-2 מטרים ואין הכרח שיעלה על 6 מטרים;
- (6) המרחק בין דופן מאצרה לגדר או מבנה יאפשר תנועה חופשית לרכב כיבוי אש ויהיה ברוחב של 3 מטרים לפחות;
- (7) השטח המגודר יהיה במרחק של 3 מטרים לפחות מגבול המגרש אלא אם כן קיים לאורכו קיר אטום בגובה של 1.8 מטרים לפחות.

62. מרחקים מפתח מכל לדרכים ומבנים

המרחק מפתח מכל לדרכים ומבנים יהיה בהתאם לתקנה 39.

63. מרחקים מיחידת ניפוק לדרכים ומבנים

המרחק בין יחידת ניפוק לפתח מכל, למדרכה ציבורית, לגבול מגרש, לפתח מבנה, פתח מקלט או פתח מרתף יהיו בהתאם לתקנה 44.

64.

(בוטלה).

65. סטיות ממרחקים

(תיקון התשס"ה)

המפקח האזורי רשאי לקבוע -

(1) מרחקים קטנים מן האמור בתקנות 36, 37, 39, 62 ו-63 אם לדעתו הנסיבות מצדיקות זאת;

(2) סטיות מן המרחקים שנקבעו בתקנה 13א אם המרחק מפתח מכל או מיחידת ניפוק לעמודי חשמל

מצדיק זאת לדעתו, או אם המרחק בין עמודי החשמל קטן מן המקובל או אם התחנה היא בשטח עירוני.

65א. איסורים בתחנת תדלוק פנימית

(תיקון התשס"ה)

בתחנת תדלוק פנימית -

(1) לא ישתמש אדם מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר ולא יעשן;

(2) נהג חייב לדומם מנוע הרכב בעת התדלוק;

(3) אדם לא יתדלק רכב אלא לאחר שווידא שמנוע הרכב הודמם;

(4) בעל המיתקן יתקין שלט אזהרה אחד לפחות בשפות עברית וערבית בנוסח "אין להשתמש מחוץ לרכב

בטלפון נייד או במכשיר קשר; אין לעשן בשטח התחנה וחובה לדומם מנוע הרכב בעת התדלוק" או בנוסח

דומה שבו הסבר באמצעים גרפיים; השלט יותקן במקום בולט לעין ולא יוסתר, וגודלו יהיה לא פחות מ-40

ס"מ על 50 ס"מ.

פרק ז' - מחסנים פרטיים

66. כמויות מותרות

(תיקון התשס"ה)

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן במחסן פרטי נפט בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.

67. אחסנת נפט סוג א'

(תיקון התשס"ה)

נפט סוג א' יוחסן במכלים תת-קרקעיים שהוטמנו, כוסו והוגנו בהתאם לאמור בתקנות 36, 37 ו-38.

(תיקון התשס"ה)

נפט סוג ב' או סוג ג' יוחסן כאמור להלן:

(1) במכלים תת-קרקעיים שהוטמנו, כוסו והוגנו בהתאם לתקנות 36, 37 ו-38;

(2) במכלים על-קרקעיים -

(א) בכמות העולה על 500 מ"ק בהתאם לתקנות 20, 21, 22 ו-23;

(ב) בכמות שאינה עולה על 500 מ"ק בתנאים שלהלן:

(1) המכלים מותקנים במאצרה שקיבולה 110% לפחות של קיבולת המכל הגדול שבה;

(2) למאצרה פתחי ניקוז המצויידיים במגופים נאותים הניתנים להפעלה מבחוץ;

(3) המרחק בין דופן מכל לדופן המאצרה יהיה מטר אחד לפחות במכל שקיבולו אינו עולה על 30 ק"ל,

ו-2 מטר לפחות אם הקיבול של מכל כל שהוא עולה על 30 ק"ל או הקיבול הכולל במאצרה עולה על 150 ק"ל;

(4) המרחק בין דפנות שני מכלים סמוכים יהיה לא פחות ממחצית צירוף הקטרים של המכלים, ובלבד שלא יקטן ממטר אחד;

(5) המרחק בין דופן מכל לגבול המגרש או לקיר של מבנה יהיה לפחות כקוטר המכל, ובלבד שזה לא יקטן מ-2 מטר ואין חובה שיהיה גדול מ-6 מטר;

(6) המרחק בין דופן מאצרה לגדר או מבנה יאפשר תנועה חפשית לרכב כיבוי אש ויהיה ברוחב של לפחות 3 מטר.

(3) בחביות בכמות שאינה עולה על 10 ק"ל בתנאים שלהלן:

(א) חביות מלאות יוחסנו בנפרד מחביות ריקות;

(ב) שטח האחסנה יגודר ברשת מתכתית חזקה בגובה של לפחות 100 ס"מ מעל לקרקע;

(ג) השטח המגודר יהיה במרחק של לפחות 3 מטר מגבול המגרש, אלא אם קיים לאורכו קיר אטום בגובה של 180 ס"מ לפחות.

69.

(בוטלה).

70. סטיות מרחקים וקיבולת

(תיקון התשס"ה)

המפקח האזורי רשאי לאשר מרחקים ותנאים שונים מהאמור בפרק זה אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת לדעתו.

פרק ח' - מחסנים סיטוניים

71. כמויות מותרות

(תיקון התשס"ה)

לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן במחסן סיטוני נפט בכמות העולה על הכמות שאישר המפקח האזורי או בניגוד לתנאים ולסייגים שקבע באישורו.

72. אחסנת נפט סוג ב' או ג'

נפט סוג ב' או סוג ג' יוחסן במכל תת-קרקעי, או במכל על-קרקעי בהתאם לתקנה 74 או בחביות בהתאם לתקנה 75.

73. הטמנת מכלים כיסויים והגנתם

מכלים תת-קרקעיים יותקנו, יוטמנו, יכוסו ויוגנו בהתאם לתקנות 36, 37 ו-38.

74. אחסנת נפט במכל על-קרקעי

(תיקון התשס"ה)

אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' במכל על-קרקעי מותרת בכפוף לקיום התנאים המפורטים בתקנה 60.

75. אחסנה בחביות

(תיקון התשס"ה)

אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' בחביות מותרת בתנאים שלהלן:

- (1) הכמות המוחסנת אינה עולה על 10 מ"ק;
- (2) חביות מלאות יוחסנו בנפרד מחביות ריקות;
- (3) שטח האחסנה יגודר ברשת מתכתית חזקה בגובה של לפחות 1 מטר מעל לקרקע;
- (4) השטח המוגדר יהיה במרחק של לפחות 3 מטר מגבול המגרש אלא אם קיים לארכו קיר אטום בגובה של 1.8 מטר לפחות.

76. מרחקים מיחידת מילוי מכליות

(תיקון התשס"ה)

המרחק בין יחידת מילוי מכליות, למדרכה לרשות הציבור, לגבול מגרש, לפתח מבנה, לפתח מקלט ולפתח מרתף יהיה בהתאם לתקנה 44.

77. סטיות מרחקים וקיבולת

(תיקון התשס"ה)

המפקח האזורי רשאי לאשר מרחקים ותנאים שונים מהאמור בפרק זה, אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת לדעתו.

פרק ט' - הוראות שונות

77א. עונשין

(תיקון התשס"ה)

העובר על הוראה מהוראות תקנות 42א או 65א דינו קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

78. הוראות מעבר

המפקח הראשי רשאי לפטור מפעל או מקום עסק שהיו קיימים ערב תחילתן של תקנות אלה מהחובה למלא אחרי הוראות אלה, כולן או מקצתן לתקופה שהוא יקבע.

79. תחילה

(בוטלה).

ל' בסיון התשל"ו (18 ביוני 1976)

משה ברעם

שר העבודה

[1]. ק"ת 3602, התשל"ז (19.10.1976), עמ' 126.

תיקונים: ק"ת 4201, התשמ"א (5.2.1981), עמ' 411;

ק"ת 4242, התשמ"א (16.6.1981), עמ' 1094 [התשמ"א (מס' 2)];

ק"ת 4916, התשמ"ו (24.3.1986), עמ' 702;

ק"ת 6376, התשס"ה (13.3.2005), עמ' 550. תחילת התיקון ביום 13.9.2005.

//